

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România și streinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminecă 8 franci pe an.

Redacția,

Tipografia și Administrația:
BRAȘOV, PIATA MARE Nr. 30.

Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov pe an 20 cor., pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Cu dusul acasă: abonamentul regulat. Un număr 10 bani. Inscrise: un şir petit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif și învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

„Tribuna“.

— (Articol din afară). —

„Tribuna“ dela Sibiu a intrat în viață fără program politic. Programul politic a fost înlocuit prin fraza „să căutăm pe tru regularea relațiilor noastre o formă statornică, prin care să ni-se inspire tuturor cea mai deplină încredere în viitor“.

Programul adevărat al „Tribunei“ dela Sibiu s'a desvilit abia după 27 de ani, când înlemeietorii ei Brote și Slavici dimpreună cu satelitul lor V. Mangra au trecut pe partea Maghiarilor, tocmai în timpul, când era cea mai mare trebuință de solidaritatea politică a tuturor Românilor. Prin această ne mai pomenită tradare s'a produs buimăceala și decepțiunea generală, care a produs mai ales înfrângerea partidului național la alegerile din urmă.

Când „Tribuna“ din Sibiu prin scandal public a fost în sfârșit smulșă din mâinile acelor, cari nu aveau nici un program politic, ci rostul vieții lor publice a fost să împiedece posibilitatea unei solidarități perfecte a tuturor luptătorilor politici români din Ungaria și Transilvania, atunci oamenii aceștia au înființat „Tribuna Poporului“ din Arad, iarăși fără program politic. Menirea „Tribunei Poporului“ era să nimicească autoritatea comitetului central executiv al partidului național român. Cine nu-și aduce aminte de invectivele și ne mai pomenitele murdării adresate aproape zilnic în coloanele acelei foi „prezedei“, cum îi ziceau fie ertatului Dr. I. Rațiu?

„Tribuna Poporului“ a inveniat întreagă viața noastră publică așa, că luptătorii naționali se sfâșiaseră în multe grupulețe, cari se dușmăneau de moarte și întreg partidul național român ajunsese într-o letargie, care îl făcea incapabil de ori-ce acțiune mai efectivă în contrapoliticea dezastroasă pentru noi a guvernelor ungurești.

Trebuia o idee nouă, care să reinvie partidul și să facă posibilă o acțiune concentrată în contra dușmanului comun. Ideia aceasta a fost *activitatea parlamentară*. Când mai ales tinerimea naționalistă a arborat steagul activității parlamentare, „Tribuna Poporului“ a simțit schimbarea vremurilor și s'a grăbit ase alătura noului curent, ca prin mijlocirea acestuia să se întărească. Adevărații conducători *oculți* (Brote, Slavici, Mangra și Ciorogariu) ai „Tribunii Poporului“ erau de credință, că tinerimea va răsturna comitetul național și că în chaosul, ce se va produce, vor putea să se instăpânească iarăși dânsii peste destinele partidului național român. Cu toată scârba, ce o avea d-l Dr. Aurel Vlad pentru Ioan Russu Șirianu, care la toate alegerile dietale făcea pe corțeșul guvernamentalului Kristóffy în cercul Nădlacului și față de Sever Bocu, care fusese însuși candidat de deputat guvernamental

în cercul Radnei, dânsul a trebuit să sufere imbulzala acestora, cari cutreerău cercul Dobrei spre a arăta nației hărnicia lor națională.

Seiziunea produsă în sânul partidului prin propagarea activității parlamentare, în curând s'a reparat și primind conferența națională schimbarea tacticii din pasivitate în activitate, s'a reconstituit comitetul și s'a început munca serioasă pentru producerea solidarității naționale.

Am isbutit să câștigăm și pe frații bănățeni pentru ideea activității. Chiar fie ertatul Dr. Alexandru Mocsonyi încă-și părăsise „splendida izolațiune“ și a ținut cu fruntașii partidului un sfat în Budapesta, care era să fie începutul închegării tuturor Românilor de omenie în cadrele de fier ale disciplinei partidului național român.

Văzând proprietarii „Tribunei Poporului“ odiul general, ce tot mai mult se întăria în contra ei, la sfatul d-lui Vasile Goldiș, (care numai în timpul din urmă a putut să străbată în tainele adevărate ale celor ce susțin „Tribuna“ și „instituțiile“ ei din Arad,) au schimbat numele ziarului în „Tribuna“, au promis sprijinirea sinceră a partidului național român și au încetat *deocamdată* cu inzultele la adresa bărbaților de valoare ai partidului.

La alegerile din 1905 „Tribuna“ din Arad a vârat însă între deputații naționaliști pe fie ertatul *Russu Șirianu*, care avea chemarea să producă în sânul acelor deputați zizanie și ceartă și neînțelegeri, și să dea astfel posibilitatea de a-se creia iar chaosul, care se încercase la 1895 cu combaterea „prezedei“ dela Sibiu. Deputații din anul 1905, la caz de lipsă, vor dovedi rolul tribunistului în mijlocul lor.

Tot atunci în 1905 a voit apoi și V. Mangra să primească dela contele Tisza mandatul dela Beiuș cu program guvernamental. În aula episcopicească dela Arad s'a ținut o consfătuire în chestia aceasta între Tribuniști. Episcopul a fost numai priutor pasiv al afacerii.

Vrednicul naționalist *Mihaiu Velici* a împedecat atunci pasul acesta spre marea mahnire a Tribuniștilor. Planul era, ca Mangra la guvern și Russu în comitetul național să opereze spre aceeași țintă: zizania în comitet, chaosul în viața noastră publică și apoi distrugerea partidului național român. Mihaiu Veliciu a amenințat însă cu rupere pe față de Tribuniști și astfel V. Mangra a renunțat cu mare durere la mandatul dela Beiuș.

Norocul a fost, că parlamentul ales în 1905 a trăit numai un an de zile, iară la alegerile din 1906 Russu Șirianu a căzut la Chișineu. Altfel e sigur, că ceea-ces'a încercat din partea „Tribunei“ acum la 1910, s'ar fi încercat la 1906.

Tot la alegerile din 1906 Tribuniștii, ca să-l rehabiliteze politicește pe *Sever Bocu*, l-au trimis pe

acesta candidat naționalist într'un cerc desperat, știind prea bine, că la candidarea lui pentru vr'un cerc mai sigur nu se va învoi comitetul. Scopul era deocamdată numai reabilitarea.

În decursul celor 4 ani de zile, cât a durat Camera aleasă la 1906, adevărații conducători spiritali, dar oculți ai „Tribunei“ d-nii V. Mangra și Roman Ciorogariu, după culise intrigau mereu în contra deputaților naționaliști. De câte ori venia Mangra la Arad, era o adevărată orgie între Tribuniști, cari se răsătau în criticele acestuia, ce le făcea deputaților și comitetului național român. Între patru ochi spunea prietinelor celor mai intimi, că deputații ar trebui să facă învoială cu Wekerle și ar trebui să intre în partidul aceluia. Când erau însă 2—3 inși de față și Mangra nu avea deplină încredere în vre'unul din ei, atunci dădea pe intransigentul grozav, zicând, că deputații sunt lași, ei ar trebui să facă scandal în dietă, încât să se mire lumea și să atragem astfel atenția cercurilor conducătoare din Viena și din București asupra noastră. Și așa vorbea omul, care la 1905 voia să primească mandat guvernamental din mâinile contelui Tisza.

La moartea episcopului Popea, protosincelul Ciorogariu s'a repezit la Caransebeș. Mortul era încă pe catafalca, când Ciorogariu i-a făcut vizită lui C. Burdia, oferindu-se episcop. Putem dovedi, că R. Ciorogariu a fost gata să încheie pact cu Burdia, lăsându-i acestuia asigurată conducerea politică a graniței, cât va trăi dânsul. Când s'a văzut, că episcopia lui Ciorogariu e imposibilă, d-nul dr. *Nicolae Oncu* a umplut dieceza Caransebeșului cu scrisori, în cari recomanda de episcop pe burdistul dr. *Iosif Olariu*. Scrisorile sunt în posesiunea d-lui dr. Valeriu Braniste. D-nul dr. Nicolae Oncu era membru în comitetul național, care afară de dânsul în totalitatea sa luase poziția pentru părintele *Miron Cristea*.

Când deja s'a declarat pe față tradarea lui Mangra, „Tribuna“ tot nu voia să-l atace. De frica lui Oct. Goga în fine l-au atacat și au dat loc scriselor poetului în contra trădătorului. Când însă la sinodul eparhial din Arad tinerii naționaliști l-au huiduit pe Mangra, în ziua următoare „Tribuna“ a adus pe pagina primă din condeiul d-lui R. Ciorogariu un articol, în care combătea pe demonstranți și-l apăra pe Mangra, zicând, că demonstrația au făcut-o „*drăguții de uniți*“, cu toate că *între ei nu a fost nici un singur unit*.

La alegerile din 1910 Tribuniștii au forțat candidarea lui *Sever Bocu* pentru cercul *sigur* al Boroșineului. Ziceau, că „Tribuna“ trebuie să aibă dintre redactorii săi un deputat. Fruntașii comitetului li-au oferit candidarea d-lui *Ghiță Pop*, pe atunci și el redactor la „Tribuna“. Tribuniștii însă

nu au primit, ei au forțat candidarea lui Bocu. Nu le trebuia lor între deputați pe d-l Ghiță Pop, *ci le trebuia chiar numai pe d-l Sever Bocu*. Știți ei prea bine, pentrece. Un membru din comitet izbutise să înduplece pe R. Ciorogariu, ca să renunțe la Bocu. A dat promisiune pozitivă în direcția asta. La consultarea fruntașilor arădani însă tot R. Ciorogariu i-a șoptit d-lui dr. N. Oncu, să propună pe Bocu. Numai decât a sărit d-l Nicolae Oncu și l-a propus pe Bocu.

Scandalul cu Bocu e cunoscut. Când d-nii A. Vaida-Voevod, dr. Aurel Vlad și dr. Victor Bontescu au declarat, că ei renunță la candidatură, dacă va fi candidat și Sever Bocu, d-l Roman Ciorogariu li-a trimis vorbă susnumiților luptători naționali, să nu cuteze a pași pe teritoriul comitatului Arad, că-i vor duce „*în lipideu*“ acasă.

Totuși partidul a fost mai tare decât Tribuniștii și d-l Sever Bocu a trebuit să se retragă. Atunci Tribuniștii pe sub mână au intrigat la Boroșineu în contra părintelui Vasile Lucaciu și au izbutit să-l trântescă cu ajutorul protopopului I. Georgiu, a avocatului dr. Teodor Burdan, nepotul d-lui R. Ciorogariu și a preotului Dimitrie Popovici din Cermeiu, vărul lui Sever Bocu.

După alegeri „Tribuna“ a deschis focul în contra comitetului național. L-a plătit bine pe Ilarie Chendi din București și acesta a făcut troacă de porci pe toți fruntașii noștri naționali. A izbutit „Tribuna“ a acăpăra condeiele literaților fruntași dr. Ioan Lupaș, Ioan Agărbiceanu și Al. Ciura, pentruca să apară ca organ al „*tinerimei naționaliste*“, iară pe d-l Goga l-a ambiționat să declare „*măgari*“ toată inteligența din Ardeal. Tinerii aceștia erau și sunt și astăzi de absolută bună credință. Ei n-au fost niciodată în situațiunea de a vedea după culisele „Tribunei“. Mai târziu sau mai curând se vor convinge însă de grava cursă, în care au căzut. Până atunci însă ei contribuie la destrămarea partidului național român, *scopul adevărat al Tribuniștilor*. Decepțiunea lor va fi foarte amară, dar Tribuniștii își vor fi ajuns scopul și partidul național cel puțin pe 10 ani de zile va fi făcut iarăși incapabil de acțiuni mari și serioase în potriva politicea șoviniste ungurești.

În sfârșit comitetul național s-a îmbărbătat și a adus verdictul său binecunoscut în cestiunea „Tribunei“. Numai acum declară d-l dr. Nicolae Oncu, cel cu episcopul burdist, că „Tribuna“ stă pe baza programului din 1881, iară în alt articol „Tribuna“ se constituie „*aripa stângă*“ a partidului național și se declară organ „*independent*“, căci „*pot veni vremuri, când interesele națiunii române trebuie să fie apărate în contra partidului național român*“.

Ce va să zică „*aripa stângă*“? Ce va să zică „*organ independent*“? Ce voiesc? Ce ideie nouă vreau să reprezinte? Ce luptă politică națio-

nală a desfășurat d-l dr. Nicolae Oncu și d-l Roman Ciorogariu? Când au vorbit aceștia vr-odată în parlament? Când au vorbit la vr-o adunare politică? Când au vorbit vr-odată în sala comitatului? Ei sunt „aripa stângă”? Ce sunt atunci dr. Iuliu Maniu, dr. Aurel Vlad, Vasile Lucaciu, Vasile Goldiș, dr. Ștefan C. Popp, dr. Ioan Suciu, dr. Al. Vaida-Voevod? Sunt ei moderații, vânzătorii, nătângii, fața de d-nii dr. Nicolae Oncu, R. Ciorogariu și Sever Bocu?

Lume românească: vezi clar ori nu vezi clar?

Când s-a convocat adunarea din 16 Februarie la Arad, d-l Roman Ciorogariu a denegat subscrierea convocătorului. Tribuniștii au fost rugați să designeze și ei din partea lor un orator pentru adunare. Nu s-au învoit.

Iată însă, că în numărul său 29 din 6/19 Februarie, în care d-l Octavian Goga își cheltuie iarăși toată poezia sa frazeologie, ca să spele pe arap, în același număr „Tribuna” scrie despre adunarea din Arad următoarele:

„Cât o fi costat? Suntem curioși, cât o fi costat ultima mare adunare din Arad, la care a fost adus și d-l Stahl, ca discursurile să fie salvate pentru posteritate. Dar nu de chelteniua d-lui Stahl, asta e ceva neînsemnat, dar la ce sumă se urcă trenurile separate, cărașitul, întreținerea alegătorilor etc. — De ce te miri iubite cetitor? Nu e de loc glumă. Cu brașoave de astea se informează o lume oare-care și în zadar răzi, ele sunt crezute pe cuvânt.”

Mâne vor zice Tribuniștii, că asta a fost ironie la adresa ziarului „Românul”. Dar așa merge de ani de zile. Azi apar articole fulminante în contra stăpânirii și se paradează cu „aripa stângă” și cu „intrasigența”, mâne se zeflemizează toată mișcarea națională.

Și în aceeași zi, în care apare notița aceasta în „Tribuna”, d-l Ciorogariu în „Biserica și Școala” din Arad, unde dânsul e redactor responsabil, scrie următoarele: „Joi s'a ținut o adunare poporală în Arad. Vasile Lucaciu, canonizat în adunare de cătră Ștefan Cicio Pop de „preotul preoților” a vestit aici obștei ortodoxe din Arad — vr'o 60 preoți ortodoci și peste o mie credincioși ai lor, — că Blajul și „sfânta metropolie de Alba-Iulia” e răsăritul soarelui românesc. Și în anul 1842 capitulul din Blaj — numai el — a apărat limba română. Iar astăzi numai Metropolitul din Blaj urgează neconținut la ministru retragerea ordinului de catehizare. Ai noștri episcopi bag samă nu fac nimic, căci prea a ac-

centuat „preotul preoților”, cum Blajul luptă pentru limbă. Pentru ce această sfidare „părintele părinților”? Chiar în fața preoției și poporului ortodox din Arad.”

Și acum d-le Goga, ian spune-ne dumneata încă odată, ciné otrăvește sufletele?

Tribuniștii vreau să producă chaosul, în care vor putea nimici partidul național român și pe ruinele aceuia să-și alcătuiască partidul lor propriu, pe care să-l închine guvernului în schimb pentru concesiile de nimic pesama poporului, dar asigurându-și loru-și „forma statornică, care să le inspire cea mai deplină încredere în viitor”.

Atunci pentru episcopii nu vor trebui să se îmbie lui Burdia.

Acțiunea de pace. Inalt Preasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu a plecat Sâmbătă dimineața cu trenul la Budapesta. Excelența Sa a fost primit Luni la palat, unde la oarele nouă și jumătate a pus jurământul, în calitate de consilier intim al Maj. Sale, iar la oarele 10 Majestatea Sa i-a acordat o audiență particulară.

În legătură cu aceasta amintim, că »Kel. Értés.» cu titlul «Prelații români și acțiunea de pace» publică un comunicat, în care spune, că s'a crezut, că episcopii noștri ortodoci, cari să află la Budapesta, la adunarea fundațiunii Gozdu, se vor folosi de ocazie spre a se consulta asupra acțiunii de pace, inițiată de contele Tisza. Aceasta însă, zice «Kel. Ért.», nu se va întâmpla, deoarece-ce deși episcopii sunt pentru pace, părerea lor este, că raporturile actuale nu sunt favorabile acțiunii, pentru-că opinia publică nu e în clar cu chestiunea.

Astfel e informat «Kel. Ért.»

O perfidie ne mai pomenită. Cu acest titlu «Românul» în fruntea n-rului său de Marți, 8/21 Februarie c. publică următoarele:

Ziarul independent din Arad al d-lui dr. Nicolae Oncu în numărul său din 19 Februarie n. a. c. publică următoarea notiță:

«Cât o fi costat?» (Vezi notița în primarticolul nostru de azi.)

Această notiță afirmă: ori-că acei bravi Români, cari au luat parte la adunarea măreață, ținută în 16 Februarie n. la Arad, au fost plătiți pentru aceasta, ori-că cineva în acest scop a primit ori are de gând să primească bani de undeva.

Această perfidie, ne mai pomenită în ziaristica română, o dăm în judecata opiniei publice cinstite a Românilor în-tregi.

Până aci «Românul».

În n-rul cu acelaș dat al ziarului d-lui Oncu cetim următoarea notiță:

ARAD, 20 Febr. n. 1911.

— Redacțional. În numărul nostru din urmă, la rubrica informațiilor, sub titlul „Cât o fi costat” s'au strecurat necontrolate câteva rânduri regretabile, cu a căror conținut redacția nu se identifică și pe cari le desaproabă în modul cel mai categoric.

Va să zică retractare! Dar în «Tribuna» se întâmplă des astfel de retractări.

Între altele «Tribuna» publicase un pamflet murdar pe o coloană și jumătate contra directorului seminariului din Sibiu, Dr. E. Roșca. La câteva zile «Tribuna» a declarat, că pamfletul s'a publicat din greșală.

Curioase proceduri!

Camera continuă cu dezbaterile asupra proiectului băncii comune, anume zilele aceste s'a făcut votarea asupra propunerilor prezentate din partea opoziției în decursul discuției generale. Propunerile au fost pe rând toate respinse. În ședința de ieri președintele a anunțat, că la discuția specială se vor dezbate numai acele 8 puncte, cari au să fie schimbate. Batthyány face o contrapropunere, care însă e respinsă.

În 26—28 Februarie camera își ia ferii de carnaval. În aceste zile nu se vor ține ședințe.

Vechea și noua Ungarie. În un prim-articol cu titlul acesta «Frankf. Ztg.» se ocupă cu situația politică din Ungaria.

«Cu toată negarea și pierderea de timp, — scrie Fr. Z. — politica ungară se află în preajma reformei electorale. Cu privire la aceasta se fac grupări și coaliții, de-o camdată nevăzute, cari nu încap în cadrele actuale de partid. Până când aceste la aparență stau față în față, până atunci au încheiat frățietatea de arme. O dovadă a acesteia este rezultatul duelului politic Lukács-Désy... Și aci s'a arătat viitoarea formațiune de partid. Contele Tisza a cruțat pe Kossuth Ferencz, pentru-că acesta îi este un aliat în lupta contra reformei electorale... Astfel se alcătuieste o ligă contra reformei democratice a legii electorale, în frunte cu conții Tisza și Andrássy și cu partidul «național» al lui Kossuth.»

Rusia și China. Guvernul rusesc a înmănat guvernului chinez prin ministrul său rezident în Peking, o notă, în care declară, că China nu observă exact stipulațiunile tratatului de comerț, încheiat între cele două state la 1881. Guvernul rusesc însă taxative gravaminele, ce le are și cari se referă la dreptul de-a putea stabili tarife autonome în o anumită zonă în Mongolia, la dreptul supușilor ruși, la instituirea de consuli ruși în câteva orașe, pe lângă cari există actual-

mente etc. Se pare, că Rusia voințe să-și asigure o influență decizătoare în Mongolia.

Agentia Reuter anunță, că răspunsul, ce-l va da China la nota rusescă, va fi mai mult evaziv. Guvernul rusesc, pentru cazul, că China nu va ceda, va trimite un corp de armată contra Chinei.

Din Turda.

— Petrecerea meseriașilor români. — Prelegerea economică a dlui Vasile C. Osvadă. —

Meseriașii români din Turda și în iarna aceasta s-au achitat de datorința lor față de viața socială și culturală românească din acest oraș. Ba putem să zicem, că în carnevalul acesta din mai multe pricini cuivoase, producțiunea și petrecerea aranjată de meseriașii români în 12 Febr. a fost singura manifestare de felul acesta.

Nici reuniunea femeilor, nici corul bisericii gr. or. în anul acesta nu a aranjat nici o întrunire sau petrecere.

Cu atât mai plăcut ne-au surprins meseriașii noștri, cari în anul acesta ne-au dat prilej, ca să cunoaștem și o altă latură a multelor și prețioaselor facultăți și energii, cari sunt un semn distinctiv al clasei de mijloc față de clasa intelectualilor mai moleșită și a țărănimii mai greoaie.

Până în anul acesta meseriașii făceau câte un teatru. Și de multe ori am avut prilej să vedem câte-o reprezentație bună.

În anul acesta, profitând de ocazia, că s'a înapoiat din America un vrednic măsar al nostru Ștefan Felezeu, care pe lângă meseria sa mai mănuește minunat și arcușul vioarei, tinerii meseriași, mai ales calfele s-au grupat în jurul lui și au compus un cor bărbătesc de toată lauda.

Săptămâni întregi a instruat d-l Felezeu cu multă răbdare pe cei 20 coriști, dintre cari absoluta majoritate până acum nici când nu a cântat în cor.

Când au studiat cântări pentru patru puncte, s-a stabilit programul, care a fost garnisit cu 3 declamațiuni și cu o conferență literară a președintelui meseriașilor.

Producțiunea a reușit peste așteptare. Public din cauza gerului neobicinuit, nu a fost mult, căci din depărtări nu s-au prea îndemnat oamenii să ia lupta cu frigul și vântul.

Prin Turda am văzut aceleași familii de intelectuali, cari nici odată nu absentează dela nici o manifestație culturală românească și au lipsit cei vre-o câțiva, cari lipsesc de obicei dela orice lucru românesc.

Corul meseriașilor a trecut cu bravură proba de foc. »Imnul unirei« și alte cântări au fost bisate din partea publicului.

S-a declamat și câte-o poezie din Coșbuc, iar meseriașul Marliș a stărnit mult haz cu poezia »L-a mâncat nesărate de Th. Speranță. Președintele meseriașilor Dr. V. Moldovan a ținut apoi o prelegere liberă asupra temei »Dragostea în poezie«, lui Eminescu și Coșbuc. O temă — cum însuși conferențiarul a accentuat-o — aleasă anume, ca de-oparte să stărnească

FOILETONUL «GAZETA TRANSILVANIEI»

Unirea.

Unire sfântă, veac cu veac se 'nchină
Naintea ta, putere de viață,
Slăvind biruitoarea dimineată
Ce-a aruncat asupra lor lumină!

Eroii toți, ce dorm în veșnicie
Redeșteptați slăvesc ogorul sfânt,
O! tu ce 'nvii eroii din mormânt
Și-i simți cum prosternați se 'nchină ție!

Ca farmecul nețărmuit al slovei
Tu vei străbate vremea viitoare
Ținând la dreapta-ți holdele Moldovei
Și țara lui Mihai biruitoare!

Iar EL, stăpânitorul vieții tale
EL, va privi plângând de fericire
Cum trec legiuni ce i se 'nchin în cale
Avându-te în fruntea lor: Unire!

Paris, 24 Ianuarie 1911.

Alfred Moșoiu.

„Motivele principale în poeziile lui Vlahuță”.

O lavină nici odată nu apare singură. Totdeauna e înconjurată de-o mulțime de lavine mici și mari. Un curent nou, pornit de-o personalitate deosebită, tot-deauna va rupe cu sine mulți alți indivizi, personalități mici și mari. Acest adevăr se arată puternic și în istoria literaturii. Școalele de poezi în literaturile străine, în deosebi în cea germană și cea maghiară o probează.

Eminescu urnește la noi o mișcare literară de tot nouă. După moartea sa mulți urmează calea bătută de el. Mulți nechemăți, puțini chemați. Cel mai bun, cel mai cunoscut e Vlahuță, care, deși în vâțacel al marelui pesimist, totuși își păstrează pe deplin, — pe lângă notele caracteristice ale »Eminescianismului« — originalitatea sa. E firesc lucru, că învățacelul lui Eminescu să fie pesimist și o urmare și mai firească al acestui lucru e, că Vlahuță să fie inspirat de aceleași sentimente, ca învățătorul său, pe cari le prelucră însă de tot independent. Iubirea e sâmburele, din care se nasc poeziile

sale »Iubirea senzuală și ideală a bărbatului și a femeii, iubirea duioasă și blândă de copii, iubirea mare de viață, iubirea învăpăiată a popoarelor, zice d-l Gorun. Puterea iubirii între bărbat și femeie, care învinge ori-ce stăvilă (»In mănăstire«) iubire întovărășită de desnădejde (»Dela fe-roastra«) iubire senzuală și ideală, fericită și nefericită, (»Pilde vechi«, »Ce dor«, »Ce fericit«, »Fericire«, »Tot alte vremi«, »Nu căta«, »Iubire«, »Cum curge vremea«, »Eternul cântec«, »In Iuliu«, »Sonet«), une-ori resignată (»Pe albumul d-șoarei«... un contrast mare cu satira lui Eminescu »Pe un album«) sunt motivele cele mai dese, cari inspiră pe poet, precum și iubirea și desperarea unei mame (»La icoană«) și iubirea de viață (»Pe prag«). Un poet, care se inspiră mai ales de iubire nu poate rămânea neatins de grandioasa lege a iubirii, dată de Hristos. (»Unui dușman«). Cu atât mai desugustat trebuie să fie, când vede cum-că e călcată în picioare, cum în om instinctele bestiale totuși predominază. Ca om cu sentiment trebuie să se revolteze față de nedreptățile lumii. Revolta aceasta dă lui Vlahuță mai multe motive. Il revolaltă munca de rob al »Sămănătorul«-ui, precum și cruzimea vieții, — care nimicește atâtea speranțe

(»Vifor«); nedreptatea omenimii (»Dreptate«) și ticăloșia ei (»1907«, »Homo homini lupus«), dorul ei de răzbunare (»Intrebă-te«, frica ei de tot ce-i mareț (»Hristos a inviat!«) Prostia și ticăloșia publicului mare și a cărpacilor în literatură, care amărăște pe poetul adevărat, inspiră pe Vlahuță să facă versuri pline de jale, (»Tu ești poet«, »Inter arma«, »Unde-mi sunt visătorii?«, alte avântate (»Lui Eminescu«) unele satirice, mușcatoare (»Detendum«, »Liniște«). După ce tu, poetul iubirii, vezi nimicite atâtea ideale, nu-ți rămâne alta, decât resignat, recunoscând, că toate s deșerte, să nu-ți mai bați capul cu cele ce sunt azi, și să te lași pradă amintirilor. Recunoașterea deșertăciunii vieții, care produce o lină melancolie, dă naștere la »Treci zi, treci nopte«, »Ce te uiți cu ochii galeși«, »Din trecut«, »A mele visuri«, »Melancolie«, »Dormi în pace«, în care mai tare ese la iveauă diferința între Vlahuță și Eminescu. Eminescu blastamă la patul de moarte a iu bitei, Vlahuță, resignat, cucernic se închină Atot puternicului. Pe când Eminescu-i mână numai de sentiment, pe Vlahuță-l călăuzește rațiunea. Tot resignare inspiră sonetele »Cât ne iubiam«, și »Dar nu înțelegi și »M'am regăsit«. După-ce

interesul în întreg auditorul de ambe sexe, de altă parte însă să desvolte interesarea față de literatura română.

Conferențiarul a fost răsplătit cu vii aplauze. Dansul ce-a urmat după producție a răsplătit ostenelele aranjatorilor.

S-a petrecut cu animație până în zori.

În pauză presidentul a scos în relief însemnătatea socială și românească a acestor petreceri, dând ocazie tineretului meseriașilor de-a face cunoștință cu d-șoarele de român de seama lor din împrejurime și astfel de a-i feri să-și ia neveste străine, prin ce se pierd pentru noi.

* * *

Sâmbătă în 18 Februarie s-a ținut tot în sala cea mare dela hotelul central conferența d-lui Vasile C. Osvadă din Hunedoara despre Tovărășii și în special despre tovărășii pentru asigurarea vitelor.

D-l Osvadă a venit însoțit de veterinarul reuniunii pentru asigurarea vitelor, d-l Iarca din Orăștie.

La chemarea frunțașilor s-a prezentat un număr considerabil de țărani români, mai ales din comunele învecinate Agărbicium, Cristiș, Pojana și Sân-Mihai. Un număr frumos de preoți, învățători, apoi aproape toți intelectualii din Turda, cu damele lor cu tot și mulți meseriași au umplut sala de conferență. Penibilă impresie a făcut lipsa poporului din Turda deși preoții le-au făcut de repetite ori cunoscut și i-a îndemnat să se prezinte negreșit la această conferență folositoare. Cauzele acestei indiferențe sunt multe. Poporul sau o parte mare a lui a fost corupt cu ocazia alegerilor dietale, unde au fost tractați cu beuturi, mâncări și țigări scumpe. Așa, că nu se prea îndeamnă să meargă acolo unde nu capătă nimic.

Dar mai sunt de vină și intelectualii, cari se ocupă prea puțin cu el. Foi românești se cetesc foarte puține, aproape de loc.

Va trebui o muncă stăruitoare, ca să se spargă țelina și să fie readus la cale cea bună acest popor, de altcum foarte stăruiitor în românismul lui. Cu toate că tormentează o minoritate în acest oraș strein, poporul ține cu îndârjire la limba și la portul național.

O serie de conferențe, vre-o 10—20 în lună, baram pe 1—2 ani și împărțite printre popor, ar avea efectul dorit.

Dar să nu deviez :

La intrare în sală d-l Osvadă a fost primit cu călduroase ovății.

D-l Dr. V. Moldovan a ținut o scurtă alocuție, apoi a predat cuvântul conferențiarului. Într-un limbaj absolut popular, presărat cu o mulțime de observări glumețe, conferența d-lui Osvadă a plăcut mult din cale afară și și-a ajuns cu desăvârșire scopul urmărit de-a stârni interesul poporului de aici asupra tovărășiiilor pentru asigurarea vitelor.

A mai vorbit d-l Iarca, care a întregit pe d-l Osvadă, arătând cum e organizată reuniunea din Orăștie pentru asigurarea vitelor.

S-a cetit o telegramă însuflețită a d-lui Ignat Borza din Alba-Iulia.

De încheiere d-l Dr. V. Moldovan a îndemnat poporul și pe frunțași, ca să câmpănească bine cele auzite și mergând acasă, să le traducă în fapte, înființând în fiecare comună câte o grupă de membri ai acestei folositoare însoțiri.

omul s-a resignat la toate, ce-i mai rămâne, decât amintiri, cari în lumina trecutului par apoteozate. Amintiri dictează poetului versuri dulci și triste, ca »In pădure«, icoane șterse, »Mamei«, sonetul »Sunt zeci de ani și »La vatra rece«, toate elegii tipice, ajunse unele chiar modele ale elegiei române.

Cam acestea sunt motivele principale ale poeziilor lui Vlăduț. Mai are el multe altele, ca de ex. respectul față de marea cuvântului (»Cuvântul«), jalea după un geniu apus atât de cu vreme, (»Iulia Hașdău«) scene din viața copilărească, (»Prima lecție«), grandiositatea clasicizmului, (»Vechilor Athenești«), intemperiiile vieții, (»Par basme«, »Vanitas.«) »Pocăința« și puterea mângâitoare a naturii, (sonetul »A revenit frumoasa primăvară.«)

Motive uneori chiar banale. Un poet astru și-ar rupe gâtul cu ele. Un poet mare tocmai prin ele își arată talentul, lucrându-le, tratându-le tot din puncte noi de vedere, dându-le o haină strălucită.

Mocu Delabran.

Facem și din parte-ne apel la toți frunțașii din împrejurul Turzii, ca să propage din puteri ideea însoțirilor în comune lor și în linia primă să îndemne poporul, ca să se facă membri ai însoțirii pentru asigurarea vitelor.

Vestim de pe acum, că preoții români din Turda în cea mai bună înțelegere cu ceilalți frunțași au hotărât ca în primele Dumineci din post să ție o nouă adunare cu poporul din Turda și să se înființeze o grupă nouă a însoțirii din Orăștie.

Coresp.

O învinuire — gravă.

Am cetit și ne-am crucit de cutrezața părintelui »Ortodoxul«, care în »Tel. Rom.« susține, că »Gaz. Trans.« și »alte jurnale« au înzultat pe cei 10 preoți pentru participarea la balul »calicot« al »Crucei-Roșie«.

Este aceasta o învinuire și nedreaptă și malițioasă. »Gazeta« nu numai, că n'a înzultat pe cei 10 preoți, dar nici măcar nu i-a învinuit. Ci din contră i-a scuzat, scriind, că s'a abuzat de naivitatea unora, de neorientarea altora și de relația de »rudenie« a șase inși. Ba »Gazeta« a învinovățit și pe cei-ce n'au publicat la timp decusul Românilor de neparticipare.

Redacția noastră, precum în alte »chestiuni făgărășene«, așa și în chestia balului acesta nu s'a amestecat direct. A publicat ce i-s'a scris și cum i-s'a scris. Dacă vrem să ne amestecăm direct, știam de-atunci să spunem, (ceia ce spunem acum) părintelui »Ortodox«, că avem la mână dovezi, că cei 10 preoți participanți n'au fost invitați de »comitetul aranjator«, pur »maghiar« al petrecerei. Și pe deplină desculpăre acelor 10 preoți nevinovați, suntem datorii lor și opiniei publice, a nu mai tăini împrejurarea tristă, că invitările la petrecere, primite de preoțimea din tract s'au adresat în cancelaria protopresbiterală gr. or. și multe (dacă nu toate) de însăși mâna șefului tractual cu peana pe invitare: Să vii necondiționat. (Putem da nume.)

Nu mai lungim vorba. În coloanele »Gazetei« — Părinte »Ortodoxule!, nici odată nu s'a înzultat preoțimea română, — această falangă de nepretuit în viața românească pe toate terenele. Și nici pe cei 10 preoți de pe sate, despre cari știm și nici odată nu ne-am îndoit, că sunt și au fost buni români. Numai aceia pot înzulta și prin urmare compromite preoțimea română, cari în inșetoșarea dogoritoare după o brumă de popularitate, rău înțeleasă, cutează să o ducă la — baluri mascate.

Mici de suflet și desperați de propriile forțe de conducere, trebuie să se simtă, în internul lor, acei »conducători«, confesionali, cari cred că »sustinerea școalelor confesionale în parohiile greu atacate« cum zice »Ortodoxul« să poate asigura prin »sârbe« »hățăgane« și »csardașuri«, jucate de români, ba — Doamne iartă-ne, — chiar de scumpa noastră preoțime, pela petrecerile maghiare !!! — Vorba ăluia:

Joc de frică

Pe nimică

Și de foame

Drăguț Doamne!

Cu aceste rânduri ne-am simțit datorii față de grava și malițioasă învinuire neadevărată, că »Gazeta Trans.« și alte »jurnale«, a înzultat preoțimea participantă la petrecerea din chestiune, despre care am spus ultimul cuvânt.

ȘTIRI.

— 9 Februarie v.

Fundațiunea Gozdu, și-a ținut Luni adunarea generală obicinuită în Budapesta, sub prezidenția Metropolitului I. Mețianu. De față au fost toți membri, afară de cav. Pușcariu jude de curie i. p. Genadie Bogoviciu a prezentat socotelele fundațiunei pe anul trecut. Cenzurarea socotelor s'a încredințat comisiei financiare, care s'a și constituit sub prezidenția directorului »Albinei« P. Cosma. Adunarea va ține pe 3—4 zile. Averele fundațiunei s'a sporit

anul trecut, cu aproape un milion de coroane. Venitul curat anual este 160 mii, din care 100 de mii, s'au destinat pentru stipendii.

Caz de moarte. Nicolae Căldărea, funcționar la filiala »Albinei« de aici, a răposat aseară în Brașov. »Albina« a pierdut în răposatul un harnic și conștient lucător. Din acest trist incident pe edificiul filialei »Albinei« s'a arborat steag negru.

Pentru masa stud. români din Brașov au intrat dela d-l Dr. Gh. Dobrin (Lugoj) din contribuțiile făcute la coroana eternă în memoria regretatului protopop Mihail Popovici: K. 50.—Pe lista de colectă Nr. 245. (Colectant: Horia Giurgiu stud. cl. VII gim.) Ioan Grama (invăț.), Toma Giurgiu (paroh), George Țigoiu (econom), Ioan Dârjan, Paraschiva C. Dârjan, Ioan Cărnău (econom), Marioara G. Cărnău câte 1 cor. Cu totul: 7 coroane.

Pe lista de colectă Nr. 247. (Colectant: Ioan Floașiu stud. cl. VI g.) Nicolae Marcu 2 cor. Nicolae Floașiu 4 cor. Nicolae Rânzisz, Rusu Ilarion, Dolga Ion George cassar com. Pintican Nicolae câte 1 cor. Pavel Costea, Pavel Iuga câte 2 cor. Paraschiva N. Floașiu 1 cor., suma totală 15 cor.

Primească generoșii donatori sincerile noastre mulțămite.—Direcțiunea școalelor medii gr. or. rom. din Brașov.

Moartea generalului Vartiade. A încetat din viață, la locuința sa din str. Primăverii în București generalul de divizie Vartiade Panait, comandantul corpului II. de armată și fost șef al Casei militare a M. S. Regelui din România. Era bolnav de mai mult timp.

Boala agravându-se a grăbit desnodământul fatal. Generalul Vartiade s'a născut în ziua de 16 Martie 1847. El și-a făcut primele studii în țară și le-a desăvârșit în străinătate. În anul 1862 a obținut gradul de sublocotenent; la 1864 a fost locotenent, la 1868 căpitan. Defunctul a luat parte la războiul pentru neatarnare, având gradul de maior. La 1881 a fost înaintat la gradul de locot.-colonel; la 1885 colonel; la 1887 general de brigadă, iar la 1906 general de divizie. Generalul Vartiade a fost decorat cu mai multe ordine române și străine dintre care și ordinul Carol I în gradul de comandor.

Căile ferate unghare. Veniturile pe 1910 au fost: de 89,390.600 coroane dela persoane și bagaje, adică 8,777.700 mai mult decât în 1909 sau 10,88%; pentru mărfuri, 242,687.800 cor., deci 21,510.120 mai mult decât în 1909 sau 9,75% la sută sau cu 23 mil., dacă se ține seamă de cele trei luni din urmă, căci pe acestea, socotelile sunt provizorii.

Sporul la persoane și bagaje nu se datorește cumva scumpirii prețurilor, ci circulației mai mari; căci nu s'au făcut în 1910 schimbări în tarif. La mărfuri însă sporul se datorește și urcării tarifului. Totuși 12 mil. se datorește urcării taxei și 11 mil. sporului de circulație. Și încă sporul de taxe nu s'a aplicat comerțului cu Austria.

Cu toate acestea, starea financiară a căilor ferate ungharești e rea, fiind-că cheltuielile de exploatare sunt prea mari. În zece ani veniturile au crescut cu 52,4 la sută, iar cheltuielile cu 105,2 la sută.

O parte din sporul de cheltuieli se esplică prin creșterea cu 55,42 la sută în acești 10 ani a mărfurilor transportate fără plată; deci rămâne cealaltă parte din creștere pe seama îmbunătățirii lefurilor personalului, în parte, și pe urcarea prețului materialurilor întrebuintate (căr-buni).

Capitalul investit în căile ferate este de 2.700 mil. de coroane. Ca să dea 3 jumătate la sută dobândă, ar trebui urcat cu 20 de mil. venitul dela persoane și cu 43 cel dela mărfuri.

FOC. Din Seghedin ni se scrie: Un incendiu a izbucnit azi noapte în atelierele căilor ferate ale statului din Szegedroks, distrugând mult material și numeroase vagoane. Pagubele sânt evaluate la 1/4 milion.

Încercare de omor și sinucidere. Frânarul dela căile ferate Nagy S. fiind dimis din slujbă, a presupus, — greșit — că dimiterea i se trage dela impegatul dela gara din Sibiu Hamza D. Intrând dimisul Luni dimineața în biroul numitului, ca să-și încheie socoteala, pe neașteptate a scos revolverul și a tras asupra lui, — rânindu-l ușor în mâna dreaptă. Apoi și-a tras sieși un glonț prin cap, — și-a căzut mort pe loc.

Negoțul cu păr și ciuma. Negoțul cu păr din China e foarte mare. În 1910 s'a adus în Austro-Ungaria de 7.808.450 de

coroane. Cântarul metric de păr costă 2.930 de coroane. În A.-Ungaria s'a adus în 1910 păr chinezesc 1604 cãntare; italianesc 508; franțuzesc 170; rusesc 95. Acum păr din China nu se va mai aduce, deși au marfă multă, de oarece nu s'au sfiit a tăia cozile celor morți de ciumă!

Supravegherea ex-sultanului. Vila Alatini, în care locuște ex-sultanul Abdul Hamid era supravegheată până acum de 40 jandarmi comandați de câți-va ofițeri. Observându-se câte-va neregularități de serviciu, garda s'a alcătuit de 100 soldați aleși, comandați de doi ofițeri din cei mai încercați și cari vor fi făcuți răspunzători de toate evenimentele.

Petreceri.

Meseriași români din Teiuș invită la producțiunea teatrală împreună cu dans, ce se va aranja Duminecă la 26 Februarie st. n. 1911 în sala hotelului »Leul« sub conducerea d-lui Valeriu Baciu comptabil. Venitul curat este destinat pentru construirea unei bine.

Program: Curiositate femeiască, comedie într-un act, localizată de M. Popescu n. Bogdan. Slugă la doi stăpâni, comedie în 2 acte de Z. Bărsan.

* *

— **Pompierii voluntari brașoveni** invită la Serata cu dans împreună cu piese humoristice, ce o va ține în 25 Februarie 1911 în sala de concerte Redoute, în folosul fondului de ajutorare al pompierilor voluntari, cari vor aranja-o. Muzica întreagă orașenească va cânta în uniformă de pompieri. Inceputul jumătate la 8 oare seara.

ULTIME ȘTIRI.

Cluj, 22 Febr. Eri s'a pertractat la juriul de presă de aici procesul d-lui O. Goga. Apărător a fost dr. Pordea. Procurorul dr. Török din 9 delict de agitație, a susținut numai două. La apărare au vorbit dr. Pordea și acuzatul. Jurații l-au declarat de vinovat și tribunalul l-a condamnat la o lună temniță de stat și câte 300 cor. de fiecare articol. Sentența s'a apelat.

Budapesta, 22 Febr. c. Eri s'a început la Curie pertractarea petiției alegătorilor români din cercul Orăștiei, contra mandatului dep. Farkas Pál. În petiție să cere invalidarea mandatului, pe motive puternice. Pe petenții ii reprezintă Dr. Bontescu, pe deputatul ales Dr. Tetétleni. Acesta a făcut excepțiuni de formă. Curia le-a respins și a amânat pertractarea pe azi.

Orade, 22 Febr. Crișul-repede a esundat. La Mezötelegd apa a ruinat mai multe case. Un copil s'a înecat. La acțiunea de salvare iau parte soldați.

Odessa, 22 Febr. c. Atacul Rusiei contra Chinei este cu mult mai serios decât s'a crezut la început. Se confirmă știrea, că Rusia face pregătiri serioase pentru o eventuală expediție militară în Asia.

Peking, 22 Febr. Orașul Charbin este pustiit complet. Străzile sunt pline de cadavre. Corpul sanitar se ocupă cu arderea cadavrelor și izolarea bolnavilor.

În spitalul orașului au murit până acum 1600 persoane. Nici unul din cei aduși la spital n'a putut fi salvat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor resp. Ioan Spuderoa.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine și Confeccțiuni de dame

I. ASCHER

Brașov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbați, băieți și copii, asemenea și pentru dame și fetițe: **Jachete, Costume de dame, Foi, Halaturi, Bluze, Jupoane** etc.

Bogat asortiment de blănuri pentru călătorii, pentru oraș, Sacco scurte blănite, precum și mantale pentru Dame cu căptușală de blană.

Comande cu posta se efectuează complet **cu rambursă.**

Când se comandă, notați lățimea peptului, culoarea stoffii și cam cu ce preț.

1148,7—100

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

Publicațiune.

Aducem la cunoștința mult Onoratului Public, cumcă comuna polițică Sângergiul român comit Bistrița Năsăud, dă în arândă pe cale de licitație publică băile de apă minerală „Hebe”, ce formează proprietatea sa împreună cu tot teritoriul aparținător, edificiile, mobilele și tot angajamentul acelor precum și folosința apei minerale pe ciclu de 50 ani începând cu 1 Ianuar 1912 n.

Licitatia se va ținea în 20 Martie 1911 st. n. la 9 oare a. m. în cântărlăria comunală pe lângă oferte închise.

Prețul strigării e 6000 coroane anual.

Ofertele sunt a se prevedea cu

vadiu de 10% în baigata sau lărtii de valoare și sunt a să inainta cel mult până să începe licitația.

Condițiunile de licitație mai detaliate se pot privi în oarele oficiose în cântărlăria comunală.

Primăria comunală.

Nr. 1336. 1—3

Asigurare!

O bancă de asigurare populară caută **achisitori** capabili pe lângă salar fix și proviziune. Pentru începători neversati în afacere retribuție părăd cualificațiune. Oferte cu referențe și copii de atestate să se trimită sub cifre „POPULAR” la administrațiunea acestei foi. 945,1—6.

Din partea vicecomitelui comit. Brassó.

Nru 1174/911.

Invitare la Concurs.

Sre a ocupa un loc de oficial clasa I la magistratul orașului Brașov, ajuns vacant nu de mult și spre a ocupa locurile, cari în urma ocupării acum numitului post vacant ar deveni vacant vrin avansare: deschid concurs prin această invitație.

Remunerațiunea oficialului de clasa I este: 1800 cor. plată anuală fixă, 400 cor. anual drept bani de curtel și drept la cinci quinquezii de câte 100 — în senzul dispozițiunilor Statutului Organic orașenesc.

Petentii trebuie să cunoască limba germană și maghiară în vorbă și în scris iară cea românească cel puțin în vorbă.

Petentii au a mai proba cu documente următoarele:

a) prin atestat de botez, ce e tate au.

b) prin atestat dat de căpitanul poliției, că viața le este nepătată.

c) prin atestat medical, că sunt sănătoși atât spiritualmente cât corporalmente.

d) prin pasport militar sau prin cărticica despre taxele militare, cumcă și-a făcut serviciu militar activ respective sau supus obligamentului de a fi asentat.

e) prin atestate corespunzătoare că unde au fost aplicați până acum.

f) prin atestate școlare corespunzătoare, că ce cultură theoretică posed.

Petentii, cari se află deja în serviciul orașului nu sunt obligați a produce aceste probe sau dovezi.

În sensul §-ui 111 din statutul organic orașenesc oficialului orașenesc nu-i este permis a esersa el însuși vre-o ramură industrială, nici a lua parte la vre-o întreprindere fie ca membru public sau ca părtaş necunoscut. În fine nu-i este permis a avea nici o ocupațiune laterală, prin care — în puterea contractului cel are — ar putea ajunge în pozițiune de pendentă cătră vre un individ sau cătră vre o corporațiune.

Petițiunile, provăzute cu documentele prescise și timbrate după lege, sunt a se presenta până la 1 Martie 1911 st. n. la mine.

Petițiunile prezentate după acest termin se consideră de întârziate și nu se vor lua în considerare.

Brassó în 30 Ianuarie 1911.

August Jekelius.
vicecomite.

Picătur de stomac
BRADY:

provăzute cu marea Sfta Maria dela Mariaczell, căror poporul le zice picături de stomac de Mariaczell, și sau valorat de 30 ani ca cea mai bună dofiorie cu efect minunat la durere de stomac, ardere și sgăriuri de stomac, infundare, durere de cap, vomare, insomnie, lipsă de sânge, etc.

Se capătă în toate farmaciile sticla cu prețul de 90 fl. și 1 cor. 60 fl. 6 sticle cu 5 cor. 40 fl. 3 sticle double cu 4 cor. 80 fl. trimite franco producentul.

C. BRADY, farmacia „König von Ungarn”
Wien. 1 Fleischmarkt 2 Depot 5.

Deposit la farmacia Victor Roth din Brașov. Grijiti să fie mara Fecioara Maria dela Mariaczell, pe pachetarea roșie și subscrierea de pe chipul de alături.

Hotel Central

Nr. 1

Renovat din nou, odăi frumoase și sănătoase. *Prețurile dela 2 coroane în sus.* Sală mare pentru nunți, banchete, baluri, concerte, etc. *Bucătărie renumită. Restaurant în Grădina Hotelului.* Vinuri curate de Ardeal, Bere Steinbruch, Serviciu prompt. Omnibus pentru gară la toate trenurile.
IOSEF WYHANEK, Hotelier

Hans Apfelbach,

La regele gulerilor.

Brașov, Strada Porții Nr. 18.

Cel mai solid și mai ieftin magazin cu articolele de tricotaș, albituri pentru bărbați și cravate moderne
Mare asortiment de ciorapi de copii, bărbați și dame. 1143,1—52.

MIHAEL MOSSER,

Prima fabrică de biciclete în Ardeal

Brașov, Strada Porții Nr. 39.

Deposit de mașini de cusut.

Cel mai mare Atelier de reparaturi pentru **biciclete și mașini de cusut.**
Reprezentantul fabricelor vestite de automobile. Garaj pentru Automobile.

Josef Schmitz.

Brașov, Strada de mijloc
(casa proprie).

Văpsește și curăță tot felul de haine de bărbați, dame și copii, costume uniforme etc.

Tot acolo spălătorie de albituri și călcat rufe.

Serviciu cu garanție și prompt.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Oct. st. n. 1910

și până în 1 Maiu st. n. 1911.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 6:36 min. dimîn.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 6. 2:20 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:40 min. sêra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la orele 10:05 m. sêra.
- V. Tr. accel. p. Arad la orele 6:00 min. dim.

Dela Brașov la Bucurscî:

- I. Trenul de persoane la ora 3:16 m. dim
- II. Trenul mixt la orele 12:32 m. p. m.
- III. Trenul accel. la ora 2:34 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la orele 6:40 sêra.*
*(care circulă numai la Preda!).
- V. Tren accel. la orele 5:26 min. dimîn.*
*(până la 15 Noemvrie)

Dela Brașov la Zêrnescî (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9:27 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 2:48 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 10:11 sêra.

I. Dela gara Bartolomeiu la Făgăraș:

- II Tren de pers. la ora 4:37 min. dimîn.
- V. Tren la ora 8:51 minute dimineața.*
- III. Tren la ora 1:07 minute p. m. are legătură până la Nagyszeben sos. 8:59 seara).
- IV. Tren la ora 3:27 minute p. m.*
- V. Tren la ora 5:56 minute p. m. (Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la orele 5:16 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7:53 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la 6. 2:19 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 8:56 min. sêra.
- V. Trenul accel. la ora 10:04 seara.

Dela Bucurescî la Brașov:

- I. Tren. de pers. la ora 6:10 min. dimîn. (numai dela Preda!).
- II. Trenul accel. la ora 2:0 min. p. m. (Are legătură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers., la ora 5:09 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la ora 10:6 min. sêra.
- V. Trenul accel. la ora 9:44 min. seara.*
*(până la 15 Noemvrie).

Dela Zêrnescî la Brașov (gar. Bartolomeiu).

- I. Trenul mixt la ora 7:30 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1:20 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 7:27 sêra.

Dela Făgăraș la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la ora 7:04 min. dimineața.
- II. Tren la ora 10:20 min. a. m.*
- III. Tren la ora 11:55 min. a. m.
- IV. Tren la ora 7— minute p. m.*
- V. Tren la ora 9:59 minute
*(dela Feketehalom.)

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănia Stêua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tôte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununii** pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentantă de monumente de marmură, cară **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru vëndt**, pentru **copii**, precum și ciocli.

Comande întregi se escută **prompt și ieftin**, iar asupra-mi și **transporturi de mörți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

115—* Telefon interurb. 405.

E. Tutsek.